

1. Kierunki zmian w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów.

Planowane zmiany w strukturze przestrzennej miasta ukierunkowane są na osiągnięcie celów rozwoju miasta, które zdefiniowane są następująco:

Celem głównym rozwoju miasta Wodzisławia Śląskiego jest:

**UTWORZENIE NOWYCH PODSTAW SYSTEMU GOSPODARCZEGO MIASTA Z WYKORZYSTANIEM
JEGO SZANS ROZWOJU DLA MIESZKAŃCÓW I INWESTORÓW**

Cele strategiczne związane z osiągnięciem celu głównego, to:

C 1	Tworzenie odpowiedniej do potrzeb rynku pracy ilości miejsc pracy poprzez rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych o znaczeniu ogólnomiejskim i ponadlokalnym
C 2	Krystalizacja układu osadniczego miasta poprzez wypełnianie i uzupełnianie obszarów zurbanizowanych oraz zagospodarowanie terenów przemysłowych.
C 3	Poprawa jakości życia mieszkańców poprzez zwiększenie możliwości dostępu do pracy, mieszkań i wypoczynku.
C 4	Ochrona wartości, powiązań i ekspozycji zespołów i elementów środowiska kulturowego i przyrodniczego miasta.
C 5	Rozwój i modernizacja układu komunikacji kołowej i systemów infrastruktury technicznej.

Osiągnięcie powyższych celów realizowane w sferze gospodarki przestrzennej powodowało będzie następujące zmiany w strukturze przestrzennej miasta oraz w przeznaczeniu terenów:

- w związku z rozwojem nowych działalności gospodarczych :

- kompleksy rolne rejonu Kokoszyce – Olszyny – Czyżowice dysponowane będą dla małych i średnich przedsiębiorstw logistycznych i usługowych.
- tereny poprzemysłowe byłej kopalni „Marcel Ruch 1 Maja” oraz obszary je otaczające będą się zmieniały w kierunku utworzenia „Wodzisławskiego Parku Przemysłowego” jako strefy produkcyjno-usługowej przy udziale usług publicznych i inwestycji proekologicznych .

- tereny po południowej stronie bocznic kolejowej do kopalni „Marcel”, tereny rozwoju małej przedsiębiorczości przy ul. Kolejowej, tereny magazynowo-składowe przy ulicy Markłowickiej, tereny w zachodniej części dzielnicy Zawada przekształcone będą w wielofunkcyjne strefy nowych działalności gospodarczych.
- nastąpi modernizacja i pełne wykorzystanie chłonności istniejących stref i terenów produkcyjnych (szyb „Jedłownik”, rejon ciepłowni miejskiej przy ul. Radlińskiej, rejon byłego szybu „Kokoszyce”).

- w związku z rozwojem funkcji usługowych:

- nastąpi rewitalizacja zespołu staromiejskiego w kierunku kształtowania atrakcyjnego i specyficznego centrum usługowego miasta o znaczeniu ponadlokalnym z dopuszczeniem obiektów usługowo-handlowych o powierzchni handlowej powyżej 2000 m² po południowej i północnej stronie zabytkowego zespołu urbanistycznego przy czym architektura i usytuowanie tych obiektów uwzględniaty będą konieczność zachowania wartości zespołu zabytkowego,
- wzdłuż ulicy Bogumińskiej w południowej części miasta kształtowane będą strefy działalności komercyjnych związanych z międzynarodową wymiana towarów i usług z wykorzystaniem planowanego węzła drogowego ulicy Bogumińskiej z planowaną drogą Pawłowice- Racibórz jako ciągu komunikacyjnego wiążącego miasto z autostradą A1 w węźle „Mszana”,
- w centralnych rejonach poszczególnych jednostek strukturalnych miasta realizowane będą zespoły usługowe związane z obsługą mieszkańców tych części miasta,
- w sferach sportu i rekreacji będą następowały realizacje inwestycji publiczno-prywatnych i prywatne.

- w związku z krystalizacją układu osadniczego miasta:

- miasto rozwijało się będzie w układzie zróżnicowanych pod względem funkcjonalno-przestrzennym jednostek:
  - A - Centrum
  - B - Nowe Osiedle
  - C - Radlin Dolny
  - D - Jednostka Wschód
  - E - Wilchwy
  - F - Marusze –Turzyczka
  - G - Jedłownik – Karkoszka
  - H - Kokoszyce
  - I - Zawada
  - J - Radlin Górny
- nastąpi rozwój funkcji mieszkaniowych w pasmach terenów wzdłuż ulic Pszowskiej i Jastrzębskiej, rozwój jednostki urbanistycznej pomiędzy ulicami Radlińską, Chrobrego i Rybnicką oraz uzupełnienie struktury mieszkaniowo-usługowej tworzonej przez osiedla „XXX-lecia”, „Piastów” i „Dąbrówki”,
- wzdłuż ulicy Chrobrego nastąpi rozwój funkcji mieszkaniowej typu podmiejskiego z dużym udziałem zabudowy zorganizowanej przestrzennej oraz zabudowy rezydencjonalnej,
- struktura jednostki urbanistycznej „Zawada” uzupełniona będzie zabudową o niskiej intensywności a atrakcyjność tego zespołu wzrośnie w związku z budową zbiornika „Racibórz” na Odrze,
- nastąpi wyraźne oddzielenie się terenów zurbanizowanych miasta od kompleksów rolnych w jednostkach „Radlin Górny”, „Radlin Dolny” i „Jedłownik – Kokoszyce”
- w wschodniej części miasta nastąpi wyraźne zwiększenie powierzchni zieleni czynnej biologicznie (poprzez zalesienia nieużytków i terenów przemysłowych) jako wzmocnienie biologiczne kompleksu leśnego Park Leśny „Balaton”,

- w związku z ochroną wartości powiązań i ekspozycji zespołów i elementów środowiska kulturowego i przyrodniczego miasta:

- zachowane zostaną i wykorzystane w promocji miasta istniejące obiekty i zespoły zabytkowe oraz utworzone zostaną strefy i rejon ochrony konserwatorskiej obiektów i zespołów o wartościach kulturowych,

- w rejonach występowania atrakcyjnych krajobrazów zrealizowane zostaną platformy widokowe , które powiązane zostaną w ogólnomiejskim systemie tras rowerowych i ścieżek spacerowych z wykorzystaniem zabytkowych szlaków komunikacyjnych i szlaków turystycznych,
  - utworzone zostaną małoobszarowe formy ochrony przyrody poprzez ustanowienie zespołów przyrodniczo – krajobrazowych i użytku ekologicznego,
  - tworzony będzie Ekologiczny System Obszarów Chronionych (ESOCH) Miasta poprzez zachowanie ciągłości użytkowań przyrodniczych oraz zalesienie terenów w systemie ustalonego w studium układu przyrodniczych jednostek urbanistycznych ,
- w związku z rozwojem i modernizacją układu komunikacji kołowej i systemów infrastruktury technicznej:
- przez południowy i środkowy obszar miasta zrealizowana będzie droga główna relacji Pawłowice - Jastrzębie – Wodzisław Śl. – Racibórz , która w zdecydowanym stopniu odciążą istniejące ulice: Jastrzebską i Pszowską oraz umożliwi dogodny dostęp do autostrady A1 (w części południowo-wschodniej miasta ustalono 2 warianty przebiegu tej drogi),
  - nastąpi usprawnienie komunikacji w mieście poprzez połączenie ulic 26 Marca i Rybnickiej oraz budowę nowego wiaduktu nad torami kolejowymi umożliwiający powiązania komunikacyjne z ulicą Marklowicką,
  - w strefach rozwoju nowych działalności gospodarczych zrealizowane będą lokalne układy komunikacyjne powiązane dogodnie z układem miasta,
  - zachowane zostaną możliwości rozwoju komunikacji kolejowej oraz wykorzystania górniczych linii kolejowych dla komunikacji zbiorowej.

Powyższe zmiany w strukturze przestrzennej miasta zachodziły będą z uwzględnieniem następujących obszarów kluczowych (OK.) w strategii rozwoju miasta:

- OK 1 - obszar „Kokoszyce - Olszyny”
- OK 2 - obszar byłej kopalni „Marcel - Ruch 1 Maja” wraz z otoczeniem
- OK 3 - obszar przy ul. Bogumińskiej przy wlocie do miasta drogi krajowej nr 78
- OK 4 - obszar osiedla „Batory” wraz z przylegającymi terenami sportowo-rekreacyjnymi
- OK 5 - obszar mieszkaniowo-usługowy „Radlińska IV”
- OK 6 - obszar przy ulicy Radlińskiej przylegający do zespołu staromiejskiego
- OK 7 - obszar doliny rzeki Leśnicy wraz z terenami miejskiego ośrodka sportowo rekreacyjnego,
- OK 8 - obszar po południowej stronie ulicy Młodzieżowej z możliwością powierzchniowej eksploatacji surowców budowlanych.

2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym tereny wyłączone spod zabudowy.

Rozwój miasta zaplanowano poprzez jego podział na obszary różnych polityk przestrzennych dla których ustalono kierunki zmian i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów.

Są to następujące obszary oznaczone na rysunku ustaleń studium następującymi symbolami:

ZP	- obszary określające podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający zachowania
ZM	- obszary stanowiące elementy systemu zieleni miejskiej
ZZ	- obszary wskazane do kształtowania systemu zieleni miejskiej z dopuszczeniem ekstensywnej zabudowy
RO	- obszary rolne z możliwością zabudowy związanej z produkcją rolną

R	- obszary rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazane do wyłączenia z zabudowy
OZ	- obszary zabudowane
MU	- obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową uzupełniającą
MZ	- obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej
U	- obszary wskazane dla zabudowy usługowej
UW	- obszary z możliwością przeznaczenia pod zabudowę i urządzenia sportowo-rekreacyjne oraz wypoczynkowe
UC	- obszary z możliwością rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m ²
P	- obszary wskazane do zabudowy produkcyjnej
OK	- obszary obiektów i urządzeń obsługi komunalnej miasta
K	- tereny obiektów i urządzeń obsługi komunikacyjnej miasta

Obszarami operacyjnymi polityk przestrzennej są również następujące obszary oznaczone graficznie na rysunku Ustaleń Studium Nr 1:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości
- obszary przestrzeni publicznej
- obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji.

Ustala się następujące zasady polityki przestrzennej dla w/w obszarów:

- dla obszarów określających podstawowy zasób przyrodniczy środowiska miasta, wymagający zachowania

ZP

1. Wyłączenie obszarów z możliwości zabudowy
2. Możliwość realizacji niezbędnych dla miasta inwestycji z zakresu komunikacji i infrastruktury technicznej
3. Preferencje dla zwiększania powierzchni zalesionych i zadrzewionych oraz tworzenia stawów hodowlanych i rekreacyjnych
4. Możliwość realizacji ścieżek rowerowych, ciągów spacerowych oraz modernizacji istniejących dróg, ulic i sieci infrastruktury technicznej

- dla obszarów stanowiących elementy systemu zieleni miejskiej

ZM

1. Utrzymanie dotychczasowego użytkowania terenów zieleni miejskiej z możliwością modernizacji jej zagospodarowania.
2. Na terenach wskazanych do kształtowania elementów systemu zieleni miejskiej - ochrona ich powierzchni przed inwestycjami nie związanymi z tą funkcją lub zakłócającymi jej przyszłą realizację.
3. Możliwość zabudowy terenów wyłącznie, gdy jest ona związana z funkcją zieleni miejskiej (są to obiekty i urządzenia rekreacyjne, parkowe, mała architektura, kaplice cmentarne, altany na terenach ogrodów działkowych oraz uzbrojenie terenów służące funkcjonowaniu tych obiektów i urządzeń)

4. Preferencje zwiększania powierzchni zieleni wysokiej oraz poszerzania użytkowania obszarów ZM na przylegające obszary ZZ.
5. Każda nowa forma użytkowania terenów, zmieniająca przeznaczenie terenów zieleni miejskiej możliwa jest wyłącznie w drodze procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

- dla obszarów wskazanych do kształtowania systemu zieleni miejskiej z dopuszczeniem ekstensywnej zabudowy

ZZ

1. Preferencje zwiększania powierzchni zieleni wysokiej oraz możliwość lokalizacji takich elementów zieleni miejskiej jak: parki, ogrody działkowe, cmentarze, zieleń izolacyjna, tereny sportowo-rekreacyjne, zadrzewienia śródpolne.
2. Możliwość lokalizacji obiektów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych o nieuciążliwym oddziaływaniu na otoczenie, pod warunkiem, że 60% powierzchni działki przeznaczonej dla danej inwestycji zagospodarowane będzie zielenią.
3. Możliwość lokalizacji niezbędnych dla miasta obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej oraz możliwość modernizacji istniejących ciągów ulicznych i sieci infrastruktury technicznej.
4. Możliwość realizacji ścieżek rowerowych, szlaków turystycznych i ścieżek spacerowych.
5. Możliwość kontynuacji funkcji rolniczej oraz realizacji zabudowy zagrodowej i jednorodzinnej o ile stanowiła będzie uzupełnienie zabudowy istniejącej w grupie lub ciągu ulicznym.

- dla obszarów z możliwością zabudowy związanej z produkcją rolną

RO

:

1. Możliwość lokalizacji zabudowy zagrodowej, inwentarskiej i związanej z magazynowaniem produktów rolnych dla inwestorów tworzących nowe gospodarstwo rolne lub powiązanych z gospodarstwem rolnym istniejącym pod warunkiem, że gospodarstwa te nie będą tworzyły uciążliwości dla terenów mieszkaniowych i usługowych
2. Możliwość realizacji sieci infrastruktury technicznej, ścieżek rowerowych oraz modernizacji ciągów ulicznych i dróg gruntowych.

- dla obszarów rolniczej przestrzeni produkcyjnej wskazanych do wyłączenia z zabudowy

R

1. Obszary powinny być wyłączone z zabudowy co może być przeprowadzone w ramach planów miejscowych poszczególnych wydzielających się przestrzennie kompleksów rolnych lub ich części.
2. W przypadkach nie przystępowania do sporządzania w/w planów - zabudowa obszarów R - możliwa jest wyłącznie w przypadkach uzupełniania istniejących lub tworzenia nowych gospodarstw rolnych.
W warunkach miasta Wodzisławia Śląskiego gospodarstwo rolne winno dysponować arealem o powierzchni co najmniej 6 ha.
3. Możliwość realizacji sieci uzbrojenia terenów, ścieżek rowerowych, modernizacji ulic i dróg gruntowych oraz zadrzewień śródpolnych.

- dla obszarów zabudowanych

OZ

1. Możliwość uzupełniania, rozbudowy i modernizacji istniejących obiektów z zachowaniem przepisów prawa budowlanego, ochrony środowiska i sanitarnych.
2. Na terenach o przeważającej funkcji mieszkaniowej - eliminowanie obiektów i użytkowań, których funkcjonowanie lub wygląd są kolizyjne z funkcją mieszkaniową.
3. Możliwość realizacji i modernizacji sieci infrastruktury technicznej.
4. Możliwość realizacji i modernizacji układu drogowo-ulicznego z uwzględnieniem potrzeb kształtowania komunikacji rowerowej w mieście.
- 5.

- dla obszarów z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową uzupełniającą

MU

1. Możliwość uzupełnienia istniejących grup i ciągów zabudowy budynkami jednorodzinnymi w zabudowie wolnostojącej, bliźniaczej i zwartej z zachowaniem warunków:
  - co najmniej 30% powierzchni działki przeznaczonej do zabudowy zagospodarowane będzie w formie zieleni (ogród, sad, zadrzewienia, trawniki)
  - wysokość zabudowy mieszkaniowej nie może przekraczać 12,0 m od poziomu terenu, a towarzyszącej 6,0 m
  - nawiązania architektury nowych obiektów do zabudowy otaczającej,
  - ścieki z zabudowy do czasu realizacji ogólnomiejscowej kanalizacji sanitarnej odprowadzane będą na szczelne bezodpływowe osadniki ścieków z założeniem wywozu nieczystości na oczyszczalnię ścieków
  - ulice publiczne służące za dojazd do działek wydzielone będą w liniach rozgraniczających o szerokości co najmniej 10,0m a ciągi pieszojezdne – 6,0 m.
2. Możliwość lokalizacji obiektów usługowych, rzemieślniczych i infrastruktury technicznej pod warunkiem, że uciążliwość oddziaływania tych obiektów nie będzie wykraczała poza obrys działki przeznaczonej do zabudowy.
3. Możliwość realizacji sieci infrastruktury technicznej, ulic dojazdowych, w tym dróg wewnętrznych, ścieżek rowerowych oraz modernizacji istniejących ulic i sieci uzbrojenia terenów.

- dla obszarów z możliwością przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej

MZ

1. Obszary przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową realizowaną w formie zorganizowanej działalności inwestycyjnej - stąd ich zagospodarowanie i forma realizacji zabudowy wymagają uchwalenia przepisów miejscowych poprzez sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz na niektórych terenach przeprowadzenia procedury scalenia i podziału nieruchomości.
2. W planach miejscowych obszarów MZ należy ustalić i uwzględnić:
  - ochronę występujących wartości środowiska kulturowego i przyrodniczego oraz potrzeby rozwoju infrastruktury technicznej
  - tereny przeznaczone dla zorganizowanej i indywidualnej formy realizacji budownictwa
  - tereny dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wolnostojącej, bliźniaczej lub zwartej przy zachowaniu warunku, że powierzchnia nowo tworzonej zabudowy nie może być mniejsza niż:
    - 600m² - dla zabudowy wolnostojącej
    - 500m² - dla zabudowy bliźniaczej
    - 250m² - dla zabudowy zwartej
  - tereny dla realizacji celów publicznych wynikające z potrzeb obsługi komunikacyjnej terenów oraz wyposażenia danego zespołu w usługi podstawowe, zieleni i infrastrukturę techniczną
  - minimalne szerokości ulic dla obsługi zabudowy mieszkaniowej - 6,0 m w liniach rozgraniczających, przy czym publiczne drogi dojazdowe muszą mieć szerokość w liniach rozgraniczających 10,0 m
3. W ramach obszarów MZ dopuszcza się lokalizację zespołów małych domów mieszkalnych w zabudowie wielorodzinnej o wysokości do 4 kondygnacji .

- dla obszarów wskazanych do zabudowy usługowej

U

1. Wyłączenie obszarów z możliwości zabudowy mieszkaniowej i produkcyjnej za wyjątkiem, gdy funkcja mieszkaniowa stanowi część obiektu usługowego służącą jako mieszkanie dla właściciela tego obiektu lub jego administratora oraz w przypadkach, gdy funkcja mieszkaniowa lub produkcyjna ustalona zostanie w planach miejscowych danego rejonu miasta.

2. Obszary wskazane do zabudowy usługowej, na których przewiduje się zadania dla realizacji lokalnych celów publicznych wyłączone będą z możliwości zabudowy do czasu uchwalenia planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego tych obszarów.
3. Na rysunku studium Nr 1 pokazano graficznie rejony, na których dopuszcza się lokalizację wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m².

Są to następujące rejony:

- przy ulicy Bogumińskiej przy wlocie do miasta od strony południowej,
  - przy narożniku ulic Bogumińska – Kopernika
  - przy ulicy Łużyckiej
  - przy ulicy Starojastrzębskiej
  - przy ulicy Basenowej
  - przy ulicy Kokoszyckiej
  - po wschodniej stronie ulicy Rybnickiej w rejonie stacji paliw
  - przy skrzyżowaniu ulic Rybnickiej i Chrobrego
  - przy skrzyżowaniu ulic Matuszczyka – Radlińska
  - przy skrzyżowaniu Matuszczyka – Pszowska
  - przy ulicy Kolejowej
  - przy narożniku ulic Skrzyszowska – Krótka.
4. W zapisach polityki przestrzennej planów miejscowych terenów wskazanych do zdecydowanych przekształceń poprzez lokalizację wielkoprzestrzennych obiektów usługowych niezbędne jest ustalenie norm i zasad lokalizacji i kształtowania zabudowy - takich, które przeciwdziałały będą powstawaniu chaosu przestrzennego i przypadkowości zagospodarowania obszarów.

~~- dla obszarów z możliwością rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²~~

UC

1. Wykluczenie możliwości realizacji zabudowy mieszkaniowej.
2. Możliwość lokalizacji obiektów handlowych wielkopowierzchniowych o powierzchni handlowej przekraczającej 400 m².
3. Obsługa komunikacyjna terenów nie może stwarzać uciążliwości dla istniejącej i planowanej zabudowy mieszkaniowej .
4. Architektura obiektów musi być dostosowana do miejsca ich lokalizacji.
5. Na parkingach towarzyszących obiektom minimum 10 % ich powierzchni powinna być zagospodarowana zielenią.
6. W ramach inwestycji wymagana jest realizacja parkingów w ilości wyliczonej ze wskaźnika minimum 45 miejsc na 1000m² powierzchni użytkowej obiektów usług handlu.

~~- dla obszarów z możliwością przeznaczenia pod zabudowę sportowo-rekreacyjną i wypoczynkową~~

UW

1. Obszary wskazane dla realizacji urządzeń sportowo-rekreacyjnych i wypoczynkowych z wykorzystaniem istniejących walorów środowiska.
2. Wyłączenie obszarów z możliwości lokalizacji zabudowy produkcyjnej i mieszkaniowej, możliwość realizacji funkcji usługowych o ile są związane z wiodącą funkcją sportowo-rekreacyjną i wypoczynkową.
3. W ramach terenów przeznaczonych do zabudowy co najmniej 60 % ich powierzchni należy przeznaczyć do użytkowania zielenią.

~~- dla obszarów wskazanych do zabudowy produkcyjnej i nowych działalności gospodarczych~~

P

1. Wyłączenie obszarów z możliwości zabudowy mieszkaniowej i usługowej chyba, że zabudowa ta uwzględniona zostanie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego danego obszaru P lub związana będzie ze sprzedażą produktów wytwarzanych na danym obszarze.

2. Uciążliwość oddziaływania działalności produkcyjnych na otoczenie, nie może wykraczać poza granice obszarów wskazanych w studium do zabudowy produkcyjnej.
3. Możliwość powierzchniowej eksploatacji surowców budowlanych (piaski i żwiry) w ramach obszaru kluczowego nr 8 (OK 8), przy czym zakłada się rekultywację poeksploatacyjną północnej części terenów w kierunku leśnym, a południowej części terenów z kierunku zabudowy obiektami produkcyjnymi.

- dla obszarów obiektów i urzędzeń obsługi komunalnej miasta

OK

Objętość tereny ujęć wody, hydroforni, zbiorników oraz oczyszczalni ścieków wraz z pompowniami.

Związane z obsługą komunalną są obiekty Ciepłowni PEC przy ul. Radlińskiej, stacji wymienników ciepła, Głównych Punktów Zasilania, Rozdzielni Elektrycznych, stacji transformatorowych wolnostojących i słupowych, stacje redukcyjno-pomiarowe gazu podlegające tak modernizacji jak i budowie nowych wraz z narastaniem zapotrzebowania.

Do terenów obsługi komunalnej przynależą bazy i zaplecza służb wywozu odpadów komunalnych i zakłady utrzymujące zieleń na obszarze miasta.

- dla terenów obiektów i urzędzeń obsługi komunikacyjnej miasta

K

1. W pasach linii rozgraniczających dróg istniejących i planowanych możliwość realizacji sieci Infrastruktury technicznej i urzędzeń związanych z organizacją ruchu kołowego, w tym ekrany akustyczne, przejścia podziemne oraz kładki dla pieszych i rowerzystów.
2. Na terenach przeznaczonych dla realizacji obiektów i urzędzeń obsługi komunikacji zbiorowej nie przekraczanie wysokości zabudowy 3 kondygnacji nadziemnych.
3. Na terenach parkingów w poziomie terenu 10 % ich powierzchni użytkowane będzie zielenią, a parkingi zbiorowe nie będą przekraczały wysokości 3 kondygnacji nadziemnych.

Zasadą kształtowania ładu przestrzennego w mieście oraz prawidłowej organizacji przestrzeni będą również działania szczególne w zakresie scalania i podziału nieruchomości, kształtowania atrakcyjnych przestrzeni publicznych oraz przekształceń, rehabilitacji i rekultywacji terenów zdegradowanych i zaniedbanych.

Instrumentem realizacji takiego kształtowania przestrzeni będą miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego oraz plany rewitalizacji poszczególnych rejonów miasta wyznaczonych w n/n studium do realizacji w/w procesów.

Wydzielenie poszczególnych obszarów polityki przestrzennej pokazano na rysunku studium Nr 1.

3. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, ochrony przyrody i krajobrazu kulturowego.

W procesie rozwoju miasta ustala się konieczność ochrony lub uwzględnienia w zagospodarowaniu terenów następujących elementów środowiska i jego zasobów pokazanych graficznie na rysunku ustaleń studium Nr 2 – „Ochrona środowiska kulturowego i przyrodniczego – w skali 1:10 000”:

1. Zabytkowe Parki (Park Zamkowy i Park Pałacowy)
2. Żłóżka węgla kamiennego w obszarach górniczych „Wilchwy”, „Radlin I” i „Pszów”
3. Udokumentowane złoża metanu „Czyżowice”
4. Udokumentowane złoża surowców ilastych i glin ceramiki budowlanej
5. Obszar Użytkowego Zbiornika Wód Podziemnych
6. Obszar proponowany do utworzenia użytku ekologicznego „Potok Wypadów”
7. Obszary proponowanych do utworzenia zespołów przyrodniczo-krajobrazowych „Kokoszyce” i „Grodzisko”

8. Stanowisko żłobnika koralowego
9. Drzewa pomnikowe
10. Enklawy lasów ochronnych
11. Aleje i zadrzewienia śródpolne
12. Obszary nieprzekształconych dolin rzek i potoków.

W zagospodarowaniu terenów należy bezwzględnie zachować występujące zadrzewienia parków wymienionych w punkcie 1 jak również w zagospodarowaniu ich otoczenia uwzględniać ich ekspozycję i potrzeby ochrony środowiska przyrodniczego.

Złoża węgla kamiennego występujące w obszarach górniczych wymienionych w pkt 2 w większości wyłączone są już (poza obszarem górniczym Radlin I) z bieżącej eksploatacji.

W zagospodarowaniu tych obszarów należy uwzględniać skutki jakie mają pojawiać się w związku z eksploatacją węgla w obszarze górniczym Radlin I (wpływy do III kategorii szkód górniczych), oraz przy zagospodarowaniu powierzchni głównej byłej kopalni „1 Maja”. W rejonie zlikwidowanych szybów tej kopalni jak i innych zlikwidowanych szybów lokalizacja zabudowy i użytkowania terenów muszą być poprzedzone ekspertyzą geotechniczną określającą możliwości i warunki inwestowania w sytuacji zagrożeń metanowych i niekontrolowanego osiadania terenów.

Złoża metanu „Czyżowice” nie są aktualnie eksploatowane, a ewentualne rozpoczęcie ich eksploatacji musi być poprzedzone szczegółowymi badaniami i prognozami dotyczącymi wpływu takiej inwestycji na środowisko.

Tereny położone w obrębie udokumentowanego złoża surowców ilastych i glin ceramiki budowlanej przy ulicach Bogumińskiej i Starowiejskiej pozostają wyłączone z możliwości zabudowy jako ochrona zasobów tego złoża.

Obszar Użytkowego Zbiornika Wód Podziemnych obejmuje północno-wschodnią część miasta w większości powierzchni użytkowanej przyrodniczo. Na terenach położonych nad tym zbiornikiem dopuszczonych do urbanizacji wymagane jest zachowanie przepisów szczególnych wynikających z ustaw i rozporządzeń z zakresu ochrony środowiska i przyrody.

Utworzenie użytku ekologicznego „Potok Wypadów” oraz zespołów przyrodniczo-krajobrazowych „Kokoszyce” i „Grodzisko” w drodze uchwały Rady Miejskiej wymaga wcześniejszego przygotowania granic tych form ochrony przyrody w nawiązaniu do własności nieruchomości na których one występują.

Szczególną ochroną należy objąć rejon jedynej na Płaskowyżu Rybnickiego stanowiska żłobnika koralowego. Jest to rejon nie zrealizowanej kopalni „Czyżowice”, który w strategii rozwoju miasta przewidywany jest do urbanizacji. Stąd wydzielenie enklawy dla zachowania w/w stanowiska będzie szczególnie istotne.

W strategii rozwoju miasta kluczowym zadaniem jest kształtowanie Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCH), który w studium określony został jako ciągły system obszarów wyłączonych z zabudowy obejmujący istniejący kompleks leśny „Grodzisko”, enklawy leśne i zadrzewienia, drzewa pomnikowe oraz doliny rzek i potoków.

Kształtowanie ESOCH będzie procesem długotrwałym o kapitalnym znaczeniu dla miasta Wodzisławia Śląskiego wykorzystującym różnorodność przyrodniczą miasta oraz jego atrakcyjne ukształtowanie.

System ESOCH będzie miejscem kształtowania ciągłych przestrzeni publicznych z trasami rowerowymi i spacerowymi oraz stopniowo powiększaną powierzchnią zieleni wysokiej poprzez zalesianie terenów, tworzenie alej, zespołów i enklaw zieleni parkowej.

Zgodnie z opracowaną dokumentacją dendrologiczną oraz uchwałami Rady Miejskiej w Wodzisławiu Śląskim chronione będą pomniki przyrody za które uznano dęby czerwone i szypułkowe.

Uwarunkowania rozwoju miasta wynikające z ochrony środowiska przyrodniczego pokazano na rysunku studium Nr 3.

4. Obszary i zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej.

Ochrona dziedzictwa kulturowego i zabytków kultury współczesnej w procesie rozwoju miasta realizowana będzie poprzez:

1. Zachowanie przepisów konserwatorskich dotyczących zagospodarowania i przekształceń obiektów i terenów położonych w strefach „A”, „B”, „E” i „Ow” ochrony konserwatorskiej.
2. Pełną ochronę obiektów wpisanych do rejestru zabytków.
3. Ochronę obiektów wskazanych do objęcia gminną ewidencją zabytków oraz obiektów o wartościach kulturowych poprzez odpowiednie zapisy w planach miejscowych gwarantujące ich zachowanie i ochronę ekspozycji.
4. Przeprowadzenie analiz stanu oraz wartości estetycznych i kulturowych zrealizowanych i realizowanych obiektów współczesnych przeprowadzanych okresowo i dokumentowanych poprzez odpowiednie uchwały Rady Miasta.

Ad. 1.

Strefą „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego obejmuje się obszar założenia miasta średniowiecznego pokazany graficznie na rysunku studium Nr 2.

W obrębie tej strefy obowiązują następujące wytyczne konserwatorskie:

- bezwzględne pozostawienie ulic w ich historycznych liniach rozgraniczających ,
- możliwość uzupełnienia zabudowy według historycznych linii rozgraniczających poszczególne kwartały urbanistyczne w zabudowie zwartej, z zachowaniem historycznego układu parcelacyjnego,
- ograniczenie wysokości nowej zabudowy do dwóch kondygnacji z użytkowym poddaszem z nawiązaniem do wysokości zabudowy w danej pierzei kwartału urbanistycznego,
- możliwość przebudowy płyty Rynku z dopuszczeniem możliwości jej zagospodarowania obiektami handlowymi i gastronomicznymi użytkowymi okresowo oraz trwałym odtworzeniem obiektów historycznych lub ich śladów (np. Ratusz),
- przekształcenia zabudowy, realizacja nowej zabudowy i zmiany zagospodarowania terenów wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefą „B” częściowej ochrony konserwatorskiej krajobrazu kulturowego obejmuje się następujące tereny:

- założenie kościoła parafialnego w Jedłowniku,
- założenie parku pałacowego w Kokoszcach,
- cmentarz stary przy ul. Ks. Roboty / Słowińskiej
- cmentarz przy ul. Pszowskiej,
- cmentarz ewangelicki przy ul. Wiejskiej.

Na w/w terenach obowiązuje rygor utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania zabudowy, układu zagospodarowania terenów oraz ochrona zabytkowej zabudowy i drzewostanu.

Zmiany zagospodarowania terenów oraz przekształcenie i realizacje zabudowy na powyższych terenach wymagają uzgodnień z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Strefą „E” ochrony ekspozycji krajobrazu kulturowego obejmuje się następujące założenia i tereny:

- park leśny przy byłym sanatorium w Wilchwach,
- otoczenia zespołu pałacowo-parkowego w Kokoszcach,
- tereny leśne i zespoły stawów w rejonie „Grodzisko” przy ul. Łużyckiej.

Powyższe zespoły wymagają zachowania możliwości ich dotychczasowej ekspozycji w krajobrazie miasta, co wymaga uwzględnienia w zagospodarowaniu ich otoczenia.

Strefą „Ow” ochrony i obserwacji archeologicznej obejmuje się obszar zespołu staromiejskiego, postuluje się utworzenie tej strefy poprzez objęcie szczytu wzniesienia „Grodzisko” na terenie ograniczonym warstwicą 260 m n.p.m. oraz wyznacza się 17 stanowisk archeologicznych, których lokalizację pokazano na rysunku studium Nr 2.

Wszelkie prace ziemne na tych terenach o powierzchni powyżej 100 m² prowadzone będą pod nadzorem archeologicznym. Natomiast w rejonie stanowisk archeologicznych wszelkie prace ziemne powinny być poprzedzone badaniami archeologicznymi.

Ad. 2.

Pełną ochroną konserwatorską obejmuje się następujące obiekty wpisane do rejestru zabytków:

- układ urbanistyczny "Starego Miasta" w granicach założenia średniowiecznego (Nr rejestru zabytków 380/53)
- kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia NMP (Nr rej. zab. 1540/94)
- dawny klasztor pofranciszkański składający się z zabudowań klasztoru i kościoła (Nr rej. zab. 746/66 i Nr 745/66)
- dawny zamek przy ul. Kubsza oraz park zamkowy (Nr rej. zab. 758/66)
- wieża romantyczna wraz z najbliższym otoczeniem (Nr rej. zab. 757/66)
- zespół pałacowo-parkowy w Kokoszycach wraz z parkiem krajobrazowym (Nr rej. zab. 1453/91, Nr rej. zab. 1185/72)
- kościół parafialny p.w. św. Barbary wraz z otoczeniem (Nr rej. zab. 738/66)
- kaplica św. Jana Nepomucena wraz z najbliższym otoczeniem (Nr rej. zab. 736/66)
- dawne sanatorium przeciwgruźlicze w Wilchwach (Nr rej. zab. 40/00)
- budynki mieszkalne w pierzejach Rynku Starego Miasta:
  - Rynek 1 (Nr rej. zab. 747/66)
  - Rynek 2 (Nr rej. zab. 748/66)
  - Rynek 3 (Nr rej. zab. 749/66)
  - Rynek 4 (Nr rej. zab. 750/66)
  - Rynek 5 (Nr rej. zab. 751/66)
  - Rynek 6 (Nr rej. zab. 752/66)
  - Rynek 7 (Nr rej. zab. 753/66)
  - Rynek 8 (Nr rej. zab. 754/66)
  - Rynek 10 (Nr rej. zab. 1530/93)
  - Rynek 26 (Nr rej. zab. 755/66)
  - Rynek 27 (Nr rej. zab. 756/66)

Ad. 3.

Wnioskuje się o wpis do gminnej ewidencji obiektów o wartościach kulturowych następujących obiektów:

- kościoły:
  - MP Wszechpośredniczki Łask i św. Antoniego w Jedłowniku ul. Roboty,
  - Marii Magdaleny w Radlinie ul. Chrobrego,
  - Podwyższenia Krzyża Świętego w Zawadzie ul. Paderewskiego,
  - Niepokalanego Serca Maryi ul. Pałacowa w Kokoszycach,
- zespół dworsko-parkowy przy ul. Wolności w Jedłowniku
- szpital przy ul. Wałowej
- dawny browar zamkowy przy ul. Zamkowej 1
- dawna szkoła przy ul. Bogumińskiej 3
- dawny zespół sądowo-penitencjalny przy ul. Bogumińskiej 4
- budynek poczty przy ul. Ks. Kubsza 4
- zespół szkół przy ul. Szkolnej

- dawna kamienica mieszkalna przy ul. Bogumińskiej 2
- zagroda przy ul. Pszowskiej 88
- budynek wozu strażackiego przy ul. Ks. Roboty

Na podstawie opracowania „Inwentaryzacja krzyży i kaplic przydrożnych z terenu Wodzisławia Śląskiego” (ABAKUS – Chorzów, 2000 r.) ochroną konserwatorską obejmuje się obiekty małej architektury (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2):

Nr 1÷20 – kaplice domkowe (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2) zlokalizowane przy następujących ulicach:

- Nr 1 – ul. Radlińska 75
- Nr 2 – ul. Batalionów Chłopskich
- Nr 3 – ul. Bogumińska 33
- Nr 4 – ul. Krupińskiego 40
- Nr 5 – ul. Oraczy 36
- Nr 6 – ul. ks. Połpiecha
- Nr 7 – ul. Długa / Konwaliowa
- Nr 8 – ul. Dąbrowskiego 71
- Nr 9 – ul. Radlińska 118
- Nr 10 – ul. Daszyńskiego
- Nr 11 – ul. Miczurina 1
- Nr 12 – ul. Oraczy 8a
- Nr 13 – ul. Paderewskiego / Hoża
- Nr 14 – ul. Starowiejska
- Nr 15 – ul. Kościelna
- Nr 16 – ul. Pszowska 243
- Nr 17 – ul. Radlińska 27
- Nr 18 – ul. Kościelna
- Nr 19 – ul. Chrobrego
- Nr 20 – ul. Wolności / Czyżowicka

Nr 21÷38, 45 i 50 – krzyże kapliczkowe (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2) zlokalizowane przy następujących ulicach:

- Nr 21 – ul. Długa
- Nr 22 – ul. Pszowska / Czyżowicka
- Nr 23 – ul. Rybnicka / Chrobrego
- Nr 24 – ul. Jastrzębska 147
- Nr 25 – ul. Czarneckiego / Teligi
- Nr 26 – ul. Jastrzębska / Czarneckiego
- Nr 27 – ul. Radlińska 63
- Nr 28 – ul. Mszańska / Skrzyszowska
- Nr 29 – ul. Pszowska / Sasankowa
- Nr 30 – ul. Pszowska
- Nr 31 – ul. Chrobrego 309
- Nr 32 – ul. Młodzieżowa 4
- Nr 33 – ul. Letnia
- Nr 34 – ul. Rybnicka

- Nr 35 – ul. B. Chrobrego 214A
- Nr 36 – ul. Młodzieżowa 22A
- Nr 37 – ul. Wolności / Leśna
- Nr 38 – ul. Głoczyńska 77
- Nr 45 – ul. Czyżowicka / Karkoszki
- Nr 50 – ul. Letnia

Nr 39÷44 – krzyże drewniane z rzeźbiarskim wizerunkiem Chrystusa (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2) zlokalizowane przy następujących ulicach:

- Nr 39 – Plac św. Krzyża
- Nr 40 – ul. Głoczyńska
- Nr 41 – ul. Oraczy
- Nr 42 – ul. Staromiejska / Czyżowicka / Żwirki i Wigury
- Nr 43 – ul. Owocowa
- Nr 44 – ul. Melchiora Wańkowicza

Nr 46÷48 – kapliczki słupowe (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2) zlokalizowane przy następujących ulicach:

- Nr 46 – ul. Pałacowa
- Nr 47 – ul. Chełmońskiego
- Nr 48 – ul. Grodzisko

Nr 49 – rzeźba wolnostojąca (wg oznaczeń na rysunku studium Nr 2) zlokalizowana przy następującej ulicy:

- Nr 49 – ul. Paderewskiego

Uwaga: kreska ukośna „/” oznacza skrzyżowanie lub rozwidlenie dróg.

Każde działanie związane z adaptacją, modernizacją i przebudową w/w założeń i obiektów uzgadniane będzie z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

W planach miejscowych oraz w przekształceniach miasta chronione będą założenia i obiekty świadczące o tożsamości kulturowej miasta oraz stanowiące jego wartości kulturowe.

Są to następujące założenia i obiekty:

- cmentarze
- parki i aleje
- pomniki i miejsca pamięci narodowej wyszczególnione w pkt 12 tekstu studium.
- historyczny układ dróg tworzony przez ulice Radlińską, Chrobrego, Pszowską, Bogumińską, Markłowicką, Piaskową i Teligi oraz Wiejską
- szlak Ewakuacji Więźniów Oświęcimskich.

Podstawową zasadą ochrony wartości w/w założeń i obiektów jest zachowanie ich formy i tożsamości miejsca. W przypadkach złego stanu technicznego obiektów możliwe jest ich odtwarzanie dla dotychczasowych lub nowych funkcji w uzgodnieniu z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków.

Wartości kulturowe w/w obiektów powinny być wykorzystane przy kompozycji przekształceń terenów otaczających oraz tworzeniu nowej jakości przestrzeni miasta z podkreśleniem jego tradycji.

W procesie rozwoju miasta z punktu widzenia ochrony jego wartości kulturowych należy kierować się ponadto następującymi zasadami:

- w zakresie urbanistyki:
  - należy chronić historyczne ukształtowanie układu osadniczego poprzez utrzymanie historycznej sieci dróg z możliwością jej kontynuacji, zachowania jej naturalnych granic pomiędzy jednostkami tworzącymi układ miasta,

- komponowane w krajobrazie tworzenia nowych dominant w krajobrazie miasta,
  - utrzymanie niezabudowanych przestrzeni wokół obiektów zabytkowych,
  - kształtowanie nowej zabudowy z uwzględnieniem osi widokowych dominanty przestrzennej oraz obiekty zabytkowe,
- w zakresie architektury:
- wymagane jest zachowanie obiektów o wartościach regionalnych i ich rewaloryzacji z możliwością przebudowy pod warunkiem utrzymania tradycyjnej formy,
  - przy modernizacji obiektów o wartościach kulturowych wymagane jest zachowanie historycznych spadków dachów, kształtu i podziału stolarki okiennej i drzwiowej oraz stosowanie tradycyjnych materiałów (cegła, kamień, drewno, dachówka),
  - należy chronić tradycyjne ceglane elewacje.

Uwarunkowania rozwoju miasta wynikające z ochrony środowiska kulturowego pokazano na rysunku studium nr 2.

5. Kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej.

W okresie perspektywnym system komunikacyjny miasta Wodzisławia Śląskiego tworzony będzie przez następujące podsystemy:

1. Komunikacji kołowej
2. Komunikacji kolejowej
3. Komunikacji rowerowej
4. Komunikacji pieszej

Ad. 1. Układ komunikacji kołowej tworzony jest przez:

- a) drogę krajową nr 78 Gliwice – Chałupki klasy głównej ruchu przyspieszonego, która jest z2-awową osią komunikacyjną miasta z którą połączone są lub krzyżują się pozostałe ciągi ogólnomiejskiego układu komunikacyjnego miasta. Nie planuje się zmian trasy tej drogi tylko działania modernizacyjne,
- b) planowane przełożenie drogi wojewódzkiej Jastrzębie – Racibórz (droga nr 933) o długości ok. 10,2 km, która w układzie miasta będzie obwodnicą południową i odciąży od ruchów tranzytowych ulice Jastrzębską i Pszowską, krzyżowała się będzie w węźle drogowym z DK nr 78 oraz z ulicą Pszowską i projektowanymi 2 drogami zbiorczymi,
- c) adaptacje ulic Jastrzębskiej, Pszowskiej, Marklowickiej, Młodzieżowej i Łużyckiej do funkcji dróg głównych,
- d) adaptacje ulic 26 Marca, Matuszczyka, Radlińskiej, Czyżowickiej, Chrobrego i Kominka do funkcji dróg zbiorczych,
- e) projektowany odcinek drogi zbiorczej o długości ok. 1,2 km łączący ulice 26 Marca, Rybnicką i Marklowicką z wiaduktem nad torami kolejowymi,
- f) projektowany odcinek drogi zbiorczej o długości ok. 3,1 km dla obsługi strefy działalności gospodarczych „Kokoszyce – Olszyny”,

W modelu układu komunikacji kołowej miasta utrzymuje się lokalizację dworca autobusowego przy ulicy Witosa z koncentracją urządzeń obsługi podróżnych we wschodniej części obecnej powierzchni dworca oraz powiązaniu obsługi podróżnych z projektowanym Centrum Handlowym w zachodniej części obecnej powierzchni dworca autobusowego. Przedsięwzięcie to będzie uzgodnione z administratorem drogi nr 78 (klasy GP – głównej ruchu przyspieszonego) w zakresie koncepcji technicznej układu drogowego i projektu zagospodarowania terenu.

Główny węzeł komunikacyjny miasta, który w przyszłości powinien być węzłem bezkolizyjnym utworzony jest w południowej części miasta na skrzyżowaniu ulicy Bogumińskiej z projektowaną południową obwodnicą miasta.

Przez obszar miasta planuje się realizację nowego ciągu komunikacyjnego na kierunku Pawłowice – Racibórz. W części południowo-wschodniej miasta ustalono 2 warianty jej przebiegu.

Wybór wariantu powinien nastąpić na etapie opracowania planu miejscowego tej części miasta w uzgodnieniu z gminą Mszana i Marszałkiem Województwa Śląskiego.

Funkcjonowanie tej drogi wywoływało będzie uciążliwości dla terenów otaczających, szczególnie w zakresie przekraczania dopuszczalnych norm hałasu.

Stąd w polityce przestrzennej należy uwzględnić odpowiednie odległości zabudowy związanej ze stałym pobytem ludzi od tej drogi.

Należy przyjąć, że bez zabezpieczeń przed uciążliwościami hałasu (ekrany akustyczne, wały ziemne, zieleń izolacyjna) odległość zabudowy związana ze stałym pobytem ludzi od osi drogi powinna wynosić minimum 100 m od osi drogi głównej ruchu przyspieszonego (droga krajowa nr 78) – 150 m.

Ad. 2. Układ komunikacji kolejowej tworzą:

- a) linia kolejowa Rybnik – Wodzisław Śląski – Chałupki z odgałęzieniem w południowej części miasta w kierunku Jastrzębia,
- b) dworzec kolejowy zlokalizowany w środkowo-wschodniej części miasta oraz przystanek kolejowy w północno-wschodniej części miasta,
- c) górnicza linia kolejowa do KW „Marcel” z bocznicą do szybu „Marklowice” na terenie gminy Marklowice,
- d) nieczynna górnicza linia kolejowa do byłej kopalni „Marcel – Ruch 1 Maja” oraz w kierunku Skrzyszowa.

W strategii rozwoju miasta należy zachować możliwości dalszego funkcjonowania i modernizacji układu kolejowego, w tym odtworzenie górniczych linii kolejowych i wykorzystanie ich dla obsługi komunikacji zbiorowej miasta.

W otoczeniu linii i bocznic kolejowych należy ograniczać rozwój terenów mieszkaniowych oraz uwzględnić uciążliwość oddziaływania tego systemu komunikacji na otoczenie.

Ad. 3. Układ komunikacji rowerowej w mieście tworzony jest przez:

- a) istniejące trasy rowerowe to ścieżka rowerowa nr 316Y (Wodzisław – Olza) i nr 324 (Wodzisław – Karwina) łączące się w rejonie stadionu „Odry Wodzisław” oraz ścieżka rowerowa nr 3175 przebiegająca przez zachodnią część miasta w dzielnicy Zawada,
- b) projektowane trasy rowerowe pokazano na rysunku studium Nr 1 jako potencjalne możliwości realizacji systemu komunikacji rowerowej w mieście (system powiązań komunikacyjnych różnych celów dojazdu oraz system tras rekreacyjnych).

W ramach rozbudowy transgranicznej sieci ścieżek rowerowych w gminach Wodzisław Śląski, Godów i Petrovice planuje się realizację „ścieżki szlakiem zabytków” (Marusze, Jedłownik, Kokoszyce, Rynek Starego Miasta) i „ścieżki rekreacyjnej” (Wilchwy, Rynek Starego Miasta).

Ad. 4. Układ komunikacji pieszej kształtowany będzie poprzez rozwój obszarów i stref ruchu pieszego oraz realizację ciągów pieszych łączących ważne elementy przestrzeni publicznej miasta. W tym zadaniu istotną rolę pełniły tereny dolin rzek i potoków jako potencjalne miejsca realizacji ciągów pieszych i ścieżek rowerowych odizolowanych od dróg i ulic układu komunikacji kołowej.

Planuje się, że rozwój systemu infrastruktury technicznej miasta, który kształtowany będzie w układzie następujących zasadniczych podsystemów:

- a) zaopatrzenia w wodę
- b) odprowadzenia ścieków
- c) zaopatrzenia w ciepło
- d) zaopatrzenia w gaz
- e) zaopatrzenia w energię elektryczną
- f) gospodarki odpadami

ad. a)

Podsystem zaopatrzenia w wodę obejmuje swym zasięgiem całe miasto i zasilany jest obecnie w wodę głównie przez Górnosląskie Przedsiębiorstwo Wodociągowe SA Katowice układem rurociągów z SUW w Strumieniu.

Woda prowadzona jest rurociągiem ϕ 1000 z kierunku gminy Mszana przez teren miasta do zbiorników wody pitnej w Pszowie. Południowo-wschodnia część miasta zasilana jest rurociągiem ϕ 400 od magistrali ϕ 1000 do ulicy Jastrzębskiej.

Wzdłuż ulicy Jastrzębskiej prowadzona jest sieć ϕ 225 ÷ ϕ 315.

Pozostała część miasta zasilana jest układem rurociągów biegnącym wzdłuż ul. Rybnickiej i Witosa ϕ 500 oraz w ul. Pszowskiej ϕ 315. Z powyższego układu zasilania woda przekazywana jest do sieci rozdzielczej administrowanej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. Obecne dostawy wody zapewniają pokrycie zapotrzebowania. Podsystem może ulegać rozwojowi tak pod względem zasilania w przypadku znalezienia konkurencyjnego dostawcy w stosunku do GPW jak i poprzez rozwój sieci rozdzielczej polegającej na modernizacji istniejącej sieci jak i budowie sieci do nowych odbiorców.

ad. b)

Podsystem odprowadzania ścieków zakłada rozdzielczy system kanalizacji z odprowadzeniem ścieków bytowych na oczyszczalnię mechaniczno-biologiczną „Karkoszka”, a wód opadowych i roztopowych do rzeki Leśnicy i jej dopływów.

Oczyszczalnia ścieków bytowych jest oczyszczalnią grupową i przyjmuje ścieki z terenu miasta i gmin ościennych: Radlina, Markłowic, Gorzyc. Ze względu na bogate ukształtowanie terenu część ścieków przerzucana jest na oczyszczalnię w systemie pompowym.

Główne sieci kolektorów miejskich mają średnicę pozwalającą na znaczny wzrost przepływu ścieków.

Skanalizowane na terenie miasta są te tereny osiedli wielorodzinnych i część osiedli budownictwa jednorodzinnego. Skanalizowania wymaga część zabudowy głównie rozproszonej położonej z dala od centrum miasta.

Miasto posiada koncepcję budowy sieci kanalizacyjnej w oparciu o którą można prowadzić jej rozbudowę (Projekt HYDRO-SIEĆ OPOLE). Poza uzupełnieniem sieci dla stanu istniejącego celowe byłoby uzbrajanie terenów wskazanych do zabudowy przez kolejne plany miejscowe zagospodarowania przestrzennego.

ad. c)

Podsystem zaopatrzenia w ciepło miasta składa się z szeregu oddalonych układów administrowanych przez różnych gestorów.

Do podstawowych administratorów należą:

- Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej w Jastrzębiu Zdroju zawiadujące Ciepłownią Miejską zlokalizowaną przy ul. Radlińskiej i ciepłowniami K-5 na os. XXX-lecia i K-3 przy ul. Kubsza. Ciepłownia Miejska dostarcza energii cieplnej dla potrzeb grzewczo-wentylacyjnych oraz przygotowania ciepłej wody użytkowej (część odbiorców) w sezonie grzewczym. Poza sezonem grzewczym ciepłą wodę użytkową przygotowują kotłownie K-5 i K-3.

- Zakład Elektrociepłowni RSW SA posiada dwa źródła ciepła:

- Ciepłownia w dzielnicy Wilchwy zlokalizowana na terenie byłej kopalni „1 Maja”,
- Kotłownia „Jedłownik” zlokalizowana na terenie byłego szybu „Jedłownik” KWK „Anna”

Obie kotłownie w związku z likwidacją zakładów górniczych posiadają rezerwy mocy cieplnej,

- lokalne źródła ciepła - na terenie miasta zainstalowanych jest 58 kotłowni lokalnych o mocy powyżej 100 kW każda.

Następuje stopniowe przekształcenie się kotłowni węglowych na olejowe i gazowe,

- indywidualne źródła ciepła wg szacunków znajdują się w ok. 5000 budynkach mieszkalnych. Rozkład typów ogrzewania przedstawia się następująco:

- 66,8 % - ogrzewanie węglowe tradycyjne
- 22,5 % - ogrzewanie gazowe
- 6,9 % - ogrzewanie węglowe „ekologiczne”
- 2,0 % - ogrzewanie olejowe
- 1,5 % - ogrzewanie elektryczne
- 0,3 % - system ciepłowniczy

Na terenie miasta prowadzi się działania mające na celu zmniejszenie niskiej emisji. W ostatnich latach nastąpiły znaczne zmiany w systemie ogrzewania obiektów szkolnych. Wybudowano również w rejonie starego miasta i dla Domu Rekolekcyjnego pompy ciepła wykorzystujące naturalne ciepło gruntu. Wykorzystywana jest również energia słoneczna w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym przy ul. Kopernika, gdzie zainstalowano 18 kolektorów firmy „HWWALEX” o mocy 26 kW.

Ciekawym dla miasta rozwiązaniem mogłoby być przejęcie przez Elektrociepłownię „Marcel” w Radlinie (opalanej gazem z Koksowni Radlin) sieć Ciepłowni Miejskiej przy ul. Radlińskiej i likwidacji źródła emisji zlokalizowanego w środku miasta.

Rozwój sieci zdalaczynnej może też polegać na budowie pierścienia opasującego centrum miasta (Ciepłownia, Szkoły przy ul. Gałczyńskiego i Szkolnej, Urząd Miasta, PKS, Semet, Mototechnika) .

Przez szereg ostatnich lat trwała termoizolacja tzw. „wielkiej płyty”, która to izoluje nie tylko poprawia komfort cieplny mieszkań, ale pozwoliła na zmniejszenie zapotrzebowanie na ciepło, a tym samym wpłynęła pozytywnie na zmniejszenie emisji spalin i pyłów do atmosfery.

Podobny efekt wywołała wymiana stolarki okiennej tak w „wielkiej płycie” jak i obiektach usługowych i szkolnych, gdzie powierzchnia otworów okiennych jest znaczna.

ad. d)

Podsystem zaopatrzenia w gaz – opiera się na dostawie przez Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo SA w Warszawie gazu ziemnego w rejon miasta gazociągami wysokiego ciśnienia relacji Oświęcim –Radlin ϕ 300 PN 2,5 MPa do stacji SRP Radlin „Letnia” i dalej do Raciborza gazociągami ϕ 300 PN 1,6 MPa.

Gazociąg wysokoprężny biegnie wzdłuż północnej i wschodniej granicy miasta jedynie nieznacznie przecinając teren miasta.

Miasto zasilane jest gazociągami średnioprężnymi prowadzonymi do stacji:

- Krótka – Wilchwy o przepustowości 300 m³/h
- Odrodzenia – rejon os. Kopernika o przepustowości 600 m³/h
- Stadion Odra o przepustowości 600 m³/h.

Z tych stacji zabudowa w południowej części miasta zasilana jest w gaz siecią średnio i niskoprężną.

Są to głównie tereny położone na południe od ul. Jastrzębskiej po tory boczniczy kolejowej do byłej kopalni „1 Maja”.

Ze stacji SRP RADLIN wyprowadzona jest sieć średnioprężna do stacji redukcyjno-pomiarowych drugiego stopnia:

- Gołębia o przepustowości 1500 m³/h
- Dębowa o przepustowości 600 m³/h
- Rybnicka o przepustowości 3200 m³/h
- XXX-lecia o przepustowości 1600 m³/h

oraz stacja Wałowa.

Stacje te obsługują zabudowę siecią niskoprężną w Centrum po obu stronach ulicy Chrobrego na odcinku od ulicy Rybnickiej do ul. Radlińskiej, oraz tereny wzdłuż i pomiędzy ul. Pszowską i Wolności od ulicy Czyżowickiej do ul. Młodzieżowej.

Istnieją możliwości rozbudowy sieci i zwiększenia ilości odbiorców z istniejących źródeł, każda jednak rozbudowa winna być poprzedzona rachunkiem ekonomicznym.

ad. e)

Podsystem zaopatrzenia w energię elektryczną opiera się o dostawę energii elektrycznej magistralą 110 kV biegnącą z Pszowa przez Kokoszyce, Wilchwy do Moszczenicy. Z linii tej zasilany jest poprzez odgałęzienie GPZ „Bogumińska” i GPZ „Jedłownik”.

Miasto Wodzisław Śl. jest w zasięgu systemu elektroenergetyki górniczej opartej o elektrociepłownię EC „Marcel” i EC „Anna” zlokalizowane w sąsiednich miastach. Źródła te powiązane są liniami 20 kV:

- EC „Marcel” z Ruch „1 Maja”
- EC „Anna” z szybu „Jedłownik”

Linia z Pszowa wprowadzona jest do rozdzielni 20 kV GPZ „Jedłownik”.

Linia z Radlina zasila rozdzielnię 20 kV na terenie byłej kopalni „1 Maja”, której właścicielem jest Zakład Elektrociepłowni RSW SA.

Ponadto z GPZ „Bogumińska” wyprowadzona jest podwójna linia 20 kV w kierunku zachodnim biegnąca wzdłuż południowej granicy miasta.

Stacje transformatorowe 20/0,4 kV zlokalizowane w Centrum zasilane są w większości z sieci kablowej.

Sieć kablowa występuje również wzdłuż ul. Pszowskiej do „GPZ Jedłownik”, w rejonie os. Kopernika i w rejonie os. Wilchwy.

Zabudowa miasta obsługiwana jest przez około 180 stacji transformatorowych o zróżnicowanej mocy od 50 do 630 kVA.

Można przyjąć, że większość stacji transformatorowych obciążona jest na poziomie 60÷80 % mocy zainstalowanego transformatora. Oznacza to rezerwę mocy dla potrzeb rozwoju budownictwa rozproszonego, ale zlokalizowanego w odległości do ok. 300 m od stacji transformatorowej.

Rozwój budownictwa zorganizowanego, większych obiektów usługowych lub przemysłowych może wymagać wymiany transformatora na jednostkę o większej mocy lub doprowadzenie sieci SN i budowę nowej stacji trafo.

ad. f)

Podsystem gospodarki odpadami uległ w ostatnich latach znacznym przekształceniom.

Zamknięto składowiska skały płonnej zlokalizowane na terenie miasta. Dotyczy to głównie składowiska w dzielnicy Wilchwy, którego rekultywacja dobiegła końca. Zrekultywowane w znacznym stopniu jest składowisko w dzielnicy Jedłownik.

Zamknięto również na terenie miasta składowisko odpadów komunalnych.

Odpadki wywożone są na składowisko firmy Cofinco w Jastrzębiu Zdroju, aby zmniejszyć koszt wywozu prowadzi się selektywny system zbiórki odpadów do pojemników segregacyjnych na terenach osiedli wielorodzinnych. W dzielnicach zabudowy jednorodzinnej wprowadzono segregację bezpośrednio w gospodarstwach domowych.

Wywóz odpadów odbywa się raz w miesiącu, jego struktura w skali roku przedstawia się następująco:

- sztuczka szklana 46 Mg
- tworzywa sztuczne 16 Mg
- makulatura 7 Mg
- metale 6 Mg

Wymagana jest poprawa segregacji tak w osiedlach wielorodzinnych jak i zabudowie jednorodzinnej oraz doskonalenie form utylizacji tak, by lokowana na składowiskach ilość odpadów malała.

6. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym.

Przyjmując, że w strategii rozwoju przestrzennego miasta inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym to tworzenie nowych lub rozwijanie istniejących środków trwałych, które służyły będą lub służyć mieszkańcom miasta Wodzisławia Śl. – przewiduje się następujące obszary rozmieszczenia inwestycji tego typu celu publicznego:

- obszary wyznaczone w studium dla zabudowy mieszkaniowej, które wymagają realizacji podstawowego systemu publicznych dróg dojazdowych i ciągów pieszojezdnych,

- obszary wskazane do urbanizacji i wypełniania zabudowy, które wymagają realizacji urządzeń służących do zaopatrywania w wodę i odprowadzania ścieków, poprzez budowę sieci i przepompowni ścieków,
- budowa obiektów użyteczności publicznej zaspokajających lokalne potrzeby w zakresie oświaty, ochrony zdrowia i opieki społecznej. Obiekty te lokalizowane będą w ramach terenów wskazanych w studium dla zabudowy usługowej,
- budowa terenów rekreacji i wypoczynku, w tym terenów rekreacyjno-parkowych i usług kultury pomiędzy osiedlami XXX-lecia, Piastów i Dąbrówki.

Inwestycjami celu publicznego będą również niektóre zadania wynikające z Programu Rozwoju Gospodarczego przyjętego w Strategii Rozwoju Miasta Wodzisław Śląski na lata 2007÷2020, a mianowicie:

- utworzenie strefy inwestycyjnej „Olszyny” z możliwością powstania parku technologicznego,
- stworzenie Strefy Aktywności Gospodarczej dla MŚP,
- budowa hali widowiskowo-sportowej (wielofunkcyjny obiekt sportowo-widowiskowo-konferencyjny),
- rewitalizacja zespołu pałacowo-parkowego w centrum miasta.

7. Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa oraz ustaleniami programów zawierających zadania rządowe służące realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu krajowym.

Na podstawie uchwalonego w czerwcu 2005 roku planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego, na obszarze miasta Wodzisławia Śląskiego planowana jest jedna inwestycja o znaczeniu ponadlokalnym. Jest to budowa i przebudowa drogi wojewódzkiej nr 933 Pawłowice – Racibórz, która na obszarze miasta planowana jest jako nowy ciąg drogowy.

W planie województwa sygnalizuje się również, że w ramach realizacji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym p.n. „Budowle regulacyjne w dorzeczu Odry” na obszarze miasta Wodzisławia Śląskiego mogą pojawić się zadania samorządowe województwa polegające na budowie obwałowań dla rzeki Leśnicy i jej dopływach.

Do realizacji ponadlokalnych celów publicznych na obszarze miasta należy również zaliczyć:

- opiekę nad nieruchomościami stanowiącymi zabytki,
- uwzględnienie przejęcia ścieków z Markłowic i Radlina oraz z gminy Gorzyce na oczyszczalnię ścieków Karkoszka II,
- budowę ścieżek rowerowych w powiązaniu z gminami sąsiednimi.

W Strategii Rozwoju Miasta Wodzisławia Śląskiego na lata 2007÷2020 przyjęto następujący program rozwoju w zakresie inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym:

- utworzenie centrum logistycznego w powiązaniu z autostradą A1 (tereny byłej kopalni „1 Maja”),
- utworzenie centrum obsługi ruchu tranzytowego (tereny usługowe w rejonie ulicy Bogumińskiej),
- utworzenie centrum rekreacyjnego poprzez rewitalizację zespołu „Balaton”,
- stworzenie skansenu rzemiosła i tradycji górniczej.

8. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Na obszarze miasta nie występuje obowiązek sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych.

W polityce przestrzennej miasta nie wskazuje się terenów wymagających obligatoryjnej procedury scalania i podziału nieruchomości. Ten instrument polityki przestrzennej powinien być jednak stosowany przy zagospodarowaniu większych powierzchni terenu na których struktura podziału własności nieruchomości jest rozdrobniona i nie pozwala na prawidłowe zagospodarowanie terenu. Te rejonu wskazano na rysunku studium Nr 1.

Na obszarze miasta nie występują aktualnie obiekty handlowe o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² w rozumieniu obowiązującej ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Planuje się obszary z możliwością rozmieszczenia obiektów o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² na terenach po północnej stronie ulicy Witosa (w zachodniej części istniejącego dworca autobusowego); po południowej stronie ulicy Witosa (na południe od skrzyżowania z ulicą Jastrzębską wzdłuż linii kolejowej); przy skrzyżowaniu ulicy Matuszczyka i Pszowskiej; po zachodniej stronie ulicy Łużyckiej (na północ od ulicy Starojastrzębskiej), przy ul. Basenowej na terenie byłego ośrodka LOK, na obrzeżu terenów stadionu miejskiego, oraz na terenach produkcyjnych przy ulicy Wałowej.

Obiekt zlokalizowany częściowo na terenie dworca autobusowego musi być powiązany funkcjonalnie z dworcem autobusowym, a w zagospodarowaniu terenu i architekturze obiektu należy uwzględnić eksponowane miejsce lokalizacji w granicach strefy „A” bezpośredniej ochrony konserwatorskiej śródniowiecznego zespołu staromiejskiego.

W przypadku pozostałych lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² podstawowym warunkiem możliwości ich realizacji jest zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc parkingowych dla obsługi planowanego programu.

Obszary rozmieszczenia w/w obiektów pokazano graficznie na rysunku studium Nr 1.

Na tym rysunku pokazano również graficznie rejonu lokalizacji na których istnieje możliwość budowy wielkopowierzchniowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 400 m². Są to następujące rejonu:

- w ramach terenów usługowych po południowej stronie ulicy Kokoszyckiej,
- w ramach terenów usługowych przy skrzyżowaniu ulicy Rybnickiej i Chrobrego,
- w ramach terenów usługowych po wschodniej stronie ulicy Rybnickiej,
- w ramach terenów usługowych po wschodniej stronie ulicy Rybnickiej przy ul. Starojastrzębskiej,
- w ramach terenów usługowych centrum usług ogólnomiejskich przy ulicy Radlińskiej,
- w ramach terenów usługowych przy ul. 26 Marca i łączniku ulicy Rybnickiej z ulicą 26 Marca,
- w ramach terenów usługowych przy narożniku ulic Bogumińskiej i Kopernika,
- w ramach terenów usługowych na terenach byłej cegielni przy ul. Bogumińskiej,
- w ramach terenów usługowych w dzielnicy Wilchwy po wschodniej stronie ulicy Armii Ludowej.

Obszary przestrzeni publicznej miasta występują w formie placów, ulic, enklaw parkowych i ogólnodostępnych terenów rekreacyjno-wypoczynkowych. Największym placem publicznym miasta jest Rynek zespołu staromiejskiego, szereg przestrzeni publicznych występuje w ramach osiedli zabudowy wielorodzinnej. Małą powierzchnię przestrzeni publicznych stanowią parki do których praktycznie można zaliczyć tylko historyczny Park Zamkowy w centrum miasta. Ogólnodostępne tereny sportowo-rekreacyjne to obszar kompleksu „Balaton” położony w środkowo-wschodniej części miasta.

W polityce przestrzennej miasta w zakresie kształtowania przestrzeni publicznych realizowane będą następujące założenia:

- podnoszenie atrakcyjności istniejących przestrzeni publicznych,
- kształtowanie nowych elementów przestrzeni publicznych szczególnie poprzez tworzenie obszarów zieleni parkowej i rekreacyjno-wypoczynkowych w centralnym rejonie miasta oraz poprzez udostępnienie publiczne terenów dolin rzek i potoków jako terenów spacerowych i komunikacji rowerowej.

9. Obszary, dla których miasto zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne.

Na poniższym schemacie pokazany jest układ i powierzchnie objęte uchwalonymi i będącymi w opracowaniu miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

W celu przygotowania kolejnych terenów miasta do zainwestowania i porządkowania przestrzeni planuje się sporządzenie planów miejscowych zagospodarowania przestrzennego dla następujących obszarów miasta pokazanych na poniższym schemacie:

- a) obszar przy ulicach Jastrzębskiej i Kopernika,
- b) obszar przy ulicach Jastrzębskiej, Batalionów Chłopskich i Teligi,
- c) obszar przy ulicach Chrobrego, Skłodowskiej, Gołębiej i Letniej,
- d) obszar przy ulicach Chrobrego i Głoczyńskiej,
- e) obszar przy ulicach Chrobrego, Dąbrowskiego, Owocowej i Ziółowej,
- f) obszar centralny dzielnicy Kokoszyce,
- g) obszar doliny rzeki Leśnicy pomiędzy ulicą Czyżowicką i torami kolejowymi.

Są to obszary, które nie będą wymagały zgody na zmianę użytkowania gruntów na cele nieleśne, mogą natomiast wystąpić potrzeby uzyskania zgód na zmianę użytkowania gruntów rolnych na cele nierolnicze. Dotyczy to w szczególności obszarów położonych w rejonie ulicy Chrobrego.

10. Kierunki i zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej.

Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna kształtowana będzie w układzie 3 wydzielających się Obszarów oraz w ramach Ekologicznego Systemu Obszarów Chronionych (ESOCH).

Wydzielające się obszary, to:

- obszar leśno-rolny pomiędzy Zawadą i Kokoszycami,
- obszar leśny kompleksu „Grodzisko”
- obszar rolny Radlin II w północnej części miasta.

Obszary te będą wyłączone z zabudowy i kontynuowana będzie na nich gospodarka rolna i leśna.

Znacznie większe obszary wchodzi w skład ESOCH jako potencjalne miejsca zwiększania lesistości miasta oraz gospodarki sadowniczej i plantacji roślin.

W zakresie gospodarki leśnej realizowany będzie kierunek poprawy kondycji zdrowotno-sanitarnej lasów oraz zalesianie gruntów porolnych niskich klas bonitacyjnych.

Realizacja ESOCH tworzyć będzie system równoważący procesy urbanizacji miasta i neutralizujący skutki tej urbanizacji.

11. Obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi i osuwania się mas ziemnych.

Na podstawie informacji przekazanych przez Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Gliwicach wyznaczone zostały obszary narażone na niebezpieczeństwo powodzi w obszarach dolin rzek i potoków układu hydrograficznego miasta. Są to strefy bezpośredniego zagrożenia powodzią dla rzeki Leśnicy o prawdopodobieństwie podwyższenia $p = 1\%$. W tych strefach obowiązuje zakaz realizacji budownictwa, sadzenia drzew i krzewów oraz składowania materiałów.

Zgodnie z obowiązującym przepisami wzdłuż cieków wodnych należy wyznaczyć pasy ochronne o szerokości minimum 5,0 m w celu umożliwienia prowadzenia robót remontowych i konserwacji koryt cieków. Również w odległości 1,5 m od krawędzi cieków należy ustalić zakaz grodzenia nieruchomości. Rejony te w procesie rozwoju miasta należy wyłączyć z możliwości zabudowy lub w inwestowaniu na tych terenach należy przewidzieć prognozowane zagrożenia w tym zakresie.

Zgodnie z informacją Starostwa Powiatowego – na podstawie zgromadzonych dokumentacji geologicznych oraz w oparciu o informacje zawarte w pracy wykonanej w latach 2002÷2005 przez Akademię Górniczo-Hutniczą w Krakowie Pł. „Rejestracja i inwentaryzacja naturalnych zagrożeń geologicznych (ze szczególnym uwzględnieniem osuwisk oraz innych zjawisk geodynamicznych) na terenie całego kraju, w części dotyczącej powiatu wodzisławskiego ustalono, iż na przedmiotowym terenie nie występują tereny zagrożone lub predysponowane do osuwania się mas ziemnych.

12. Obszary pomników zagłady i stref ochronnych.

Na obszarze miasta Wodzisławia Śląskiego występują następujące pomniki zagłady i miejsca pamięci:

1. Cmentarz wojenny żołnierzy Armii Czerwonej (5896 żołnierzy pochowanych, pomnik), ul. Ofiar Oświęcimskich-boczna.
2. Pomnik poświęcony poległym bohaterom Armii Czerwonej przeniesiony z rejonu Pszowa na cmentarz wojenny Armii Czerwonej, ul. Ofiar Oświęcimskich - boczna.
3. Zbiorowa mogiła wojenna 19 żołnierzy I Czechosłowackiej Brygady Pancерnej poległych w walkach o wyzwolenie Ziemi Wodzisławskiej w marcu 1945 roku - pom. nagr., cmentarz wojenny Armii Czerwonej ul. Ofiar Oświęcimskich - boczna.
4. Pomnik upamiętniający miejsce śmierci płk Iwana Prokopiewicza Amwrosowa, poległego w marcu 1945 roku w walce o wyzwolenie Rogowa, przeniesiony do Wodzisławia Śląskiego na cmentarz wojenny Armii Czerwonej przy ul. Ofiar Oświęcimskich- boczna.
5. Grób zbiorowy wojenny 43 więźniów KL Auschwitz - Birkenau zamordowanych w dniu 17 stycznia 1945 roku - pomnik, cmentarz, ul. Ofiar Oświęcimskich - boczna.
6. Mogiła zbiorowa wojenna walczących w 8 kompanii 14 pułku piechoty, poległych III Powstaniu Śląskim, cmentarz wyznaniowy skrzyżowanie ul. Rogowskiej/ Ks. Roboty - dzielnica Jedłownik.
7. Pomnik Powstańców Śląskich, ul. Sądowa (obok Sądu).
8. Pomnik ku czci żołnierzy I Czechosłowackiej Brygady Pancерnej poległych w czasie wyzwolenia Ziemi Wodzisławskiej spod hitlerowskiej okupacji, ul. Wałowa / Pl. Gladbeck.
9. Tablica upamiętniająca bohaterskie zmagania ludu śląskiego o wyzwolenie społeczne i narodowe w latach 1918- 21 i 1939 - 45, ul. Szkolna 1 (Zespół Szkół im 14 Pułku Powstańców Śl.)
10. Tablica upamiętniająca egzekucję 30 więźniów byłego obozu zagłady KL Auschwitz-Birkenau w styczniu 1945 roku na terenie stacji kolejowej (dworzec PKP- od strony ul. Rybnickiej).
11. Tablica upamiętniająca śmierć 10 więźniów byłego obozu zagłady KL Auschwitz - Birkenau podczas deportacji w styczniu 1945 roku, ul. Michalskiego.
12. Głaz upamiętniający bunt chłopów 1811-18 prowadzony przez Józefa Bienię sołtysa z Jedłownika, ul. ks. p. k. W. Kubsza (przy Muzeum).
13. Grób zbiorowy wojenny poległych w III Powstaniu Śląskim- pom. nagr., na cmentarzu wyznaniowym ul. M. Skłodowskiej - Curie.
14. Mogiła wojenna Stanisława Gładki - kaprala 3 Pułku Ułanów, poległego 1 września 1939 roku - pom. nagr., cmentarz wyznaniowy ul. Pszowska
15. Pomnik upamiętniający uczestników III Powstania Śląskiego z tablicami: Oddali swe życie Za Ojczyznę w obozach koncentracyjnych, uchodźstwie i w miejscu - 9 nazwisk, dzielnica Kokoszyce ul. Pszowska (obok boiska).

16. Grób zbiorowy wojenny więźniów byłego obozu zagłady KL Auschwitz - Birkenau zamordowanych przez hitlerowców- pom. nagr., cmentarz wyznaniowy ul. Jodłowa dzielnica Wilchwy.
17. Mogiła zbiorowa wojenna żołnierzy niemieckich poległych w 1945 roku, cmentarz wyznaniowy ul. Żwirki i Wigury dzielnica Jedłownik (aktualnie przeprowadzana jest ekshumacja).
18. Grób wojenny Józefa Stymola uczestnika III Powstania Śląskiego - pom. nagr., cmentarz wyznaniowy ul. Kościelna.
19. Grób wojenny Edwarda Sosny poległego 26 marca 1945 roku - pom. nagr., cmentarz wyznaniowy ul. Pszowska.
20. Grób zbiorowy wojenny Maksymiliana Kłapsia, żołnierza AK poległego 26 marca 1945 roku i syna Maksymiliana, który zginął 5 września 1944 roku, cmentarz wyznaniowy ul. Pszowska (obecnie grób rodzinny).
21. Grób wojenny Zbyszka Pawelca chorążego AK, poległego w Markłowicach 10 czerwca w1944 roku - pom. nagr., cmentarz wyznaniowy ul. Pszowska.
22. Mogiła wojenna Kazimierza Szczęsnego, żołnierza AK poległego w Markłowicach 10 listopada 1944 roku, cmentarz wyznaniowy ul. Pszowska
23. Tablica na cześć pamięci nieznanego więźnia byłego obozu zagłady KL AUSCHWITZ - BIRKENAU wyrzuconego z pociągu w styczniu 1945r., cmentarz wyznaniowy ul. Rogowska / ks. Roboty - dzielnica Jedłownik.

Rejony w/w obiektów i urzędzeń pokazano graficznie na rysunku ustaleń Nr 2.

W procesie rozwoju miasta należy chronić w/w obiekty i urzędzenia, a w zagospodarowaniu otoczenia należy uwzględnić ich wartość kulturową. W planach miejscowych obejmujących tereny na których występują powyższe obiekty i urzędzenia należy rozważyć zasadność ustanowienia dla nich stref ochronnych.

13. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

Obszarami wymagającymi przekształceń są te rejony miasta, których aktualna funkcja lub przeznaczenie czy sposób zagospodarowania nie odpowiadają celom rozwoju miasta i aspiracjom samorządu terytorialnego.

Często są to również tereny wymagające rehabilitacji, bądź rekultywacji.

Rehabilitacja w gospodarce przestrzennej rozumiana jest jako działania ukierunkowane na odnowę i ochronę wartości kulturowych i ekologicznych przestrzeni miejskiej z promowaniem nowych aktywności wzmacniających bazę ekonomiczną miasta. Ten proces dotyczy w Wodzisławiu Śląskim w szczególności obszaru kwartałów urbanistycznych zabudowy staromiejskiej oraz terenów nieczynnej kopalni „1 Maja” oraz szeregu występujących nieużytków przemysłowych.

Natomiast pojęcie rekultywacji odnosi się do działań zmierzających do przywrócenia utraconych wartości.

W Wodzisławiu Śląskim procesy rekultywacji dotyczyły będą przywracania wartości przyrodniczych terenów składowania odpadów górniczych, zagospodarowania wyrobisk pocegielnianych oraz terenów byłego wysypiska odpadów komunalnych.

14. Granice terenów zamkniętych i ich stref ochronnych.

Wg informacji uzyskanych w Starostwie Powiatu Wodzisławskiego na terenie miasta Wodzisławia Śląskiego nie występują tereny zamknięte.

15. Słownik podstawowych pojęć zawartych w tekście.

Aglomeracja jest to układ osadniczy skupiony wokół głównego ośrodka wielkomiejskiego stanowiący koncentrację ściśle powiązanych ze sobą działalności, dla których korzyści odnoszone z lokalizacji w gęsto zaludnionych zurbanizowanych obszarach wynikają z powiązań funkcjonalnych i efektów zewnętrznych ekonomii skali.

Bonitacja gleb jest to klasyfikacja jakości gleb rolnych i leśnych. W Polsce rozróżnia się osiem klas bonitacyjnych (jakości). Zaliczenie do odpowiedniej klasy ma bezpośredni wpływ na rodzaj użytkowania przewidywany w gospodarce przestrzennej. Najcenniejsze klasy gleb chronione są przed zabudową i degradacją specjalnymi procedurami.

Inwestycja jest to nakład gospodarczy, którego celem jest stworzenie nowych lub powiększenie istniejących środków trwałych. Inwestycje to także przedmiot będący wynikiem działań inwestycyjnych.

Jednostka osadnicza jest to wyodrębniony układ osadniczy tworzący środowisko życia swoich mieszkańców. Zbiór budynków mieszkalnych tworzących wieś, miasto lub osiedle. Cechą jednostki osadniczej (w odróżnieniu od administracyjnej) jest jej odrębność przestrzenna, niezależnie od wielkości.

Lokalizacja jest to ustalenie miejsca usytuowania elementu zagospodarowania w przestrzeni.

Ład przestrzenny jest to takie ukształtowanie przestrzeni, który tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, z-czno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne (ustawa z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Miasto jest to jednostka osadnicza o przewadze funkcji nierolniczych i zabudowy miejskiej posiadająca prawa miejskie (status) nadane przez Radę Ministrów.

Obszar funkcjonalny to w gospodarce przestrzennej obszar wyodrębniony ze względu na powiązania funkcjonalne (jedno lub wielofunkcyjne) bez względu na podziały administracyjne.

Obszar metropolitalny jest to "obszar wielkiego miasta oraz powiązanego z nim funkcjonalnie bezpośredniego otoczenia, ustalony w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju" (ustawa z dn. 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym). Z uwagi na dotychczasowy brak ustaleń obszarów metropolitalnych w polityce państwa, w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Śląskiego przyjęte zostały rozwiązania rekomendowane przez Unię Metropolii Polskich i wyodrębniające w obszarze województwa śląskiego cztery obszary metropolitalne kształtujące razem Skonsolidowany Śląski Obszar Metropolitalny.

Opracowanie planistyczne to nazwa stosowana do wszelkich opracowań z zakresu planowania przestrzennego za wyjątkiem ustawowo zatwierdzanych planów zagospodarowania przestrzennego.

Planowanie przestrzenne jest to publiczna polityka i te działania przez które wpływa się na rozmieszczenie funkcji w przestrzeni i ich wzajemne powiązania.

Polityka przestrzenna jest to świadome oddziaływanie władz publicznych na gospodarkę przestrzenną w sposób spójny z ustalonymi celami, zmierzające do harmonizowania interesu publicznego z interesami prywatnymi.

Przestrzeń publiczna w urbanistyce jest to przestrzeń użytkowana i dostępna publicznie (w odróżnieniu od przestrzeni indywidualnej) np. place, skwery, ulice i parki.

Program rewitalizacji to program wieloletnich działań w sferze przestrzennej, społecznej i ekonomicznej, prowadzący w okresie nie dłuższym niż 20 lat do rewitalizacji terenu znajdującego się w stanie kryzysowym.

Rewitalizacja to proces przemian przestrzennych, społecznych i ekonomicznych mający na celu wyprowadzenie terenu ze stanu kryzysowego i prowadzący do rozwoju, w tym poprawy jakości życia lokalnej wspólnoty.

Scalenie gruntów to proces likwidacji rozdrobnienia gruntów rolnych lub terenów budowlanych drogą złożonej wymiany i ew. rekompensat finansowych. Może mieć na celu ulepszenie gospodarki rolnej (na wsi) lub uzyskanie terenów dla dużych inwestycji (gł. w mieście).

Struktura przestrzenna jest to układ elementów przestrzennych danego obszaru obejmujący ich wzajemne relacje funkcjonalne i przestrzenne. Struktura przestrzenna jest kształtowana przez lokalizację i popyt ludności na teren, miejsca pracy i infrastrukturę. Na przykład, codzienne dojazdy ludności do pracy i transport dóbr, korzystają z istniejącej infrastruktury, ale wywołują potrzebę jej rozbudowy, co z kolei wywiera wpływ na wybory lokalizacyjne jakie dokonują osoby prywatne jak i firmy.

W konsekwencji następują zmiany istniejącej struktury przestrzennej obszaru. Zmiany struktury przestrzennej mogą polegać nie tylko na rozbudowie struktury w wyniku jej powiększania o coraz to nowe lokalizacje, ale i na porzucaniu przez ludzi i firmy określonych lokalizacji, co czyni istniejącą strukturę przestrzenną dysfunkcyjną i wywołuje potrzebę jej zmiany restrukturyzacji.

Środowisko jest to ogół elementów przyrodniczych, w tym także przekształconych w wyniku działalności człowieka, a w szczególności takich jak: powierzchnia ziemi, kopaliny, wody, powietrze, zwierzęta i rośliny, krajobraz i klimat (ustawa z dnia 20 czerwca 2001 r. prawo ochrony środowiska).

Środowisko kulturowe jest to zarówno otoczenie materialne człowieka jak i zawarte w tym otoczeniu wartości symboliczne, zarówno dziedzictwa (historyczne) jak i współczesnych zjawisk kulturowych. Są więc nimi zarówno obiekty jak i zwyczaje, obrzędy, mity.

Środowisko przyrodnicze to określenie całości otoczenia naturalnego, zarówno ożywionego jak i nieożywionego.

Urbanistyka to sztuka i nauka projektowania (planowania) i budowania miasta, osiedli i zespołów budowlanych, jej historia i warsztat. Dział architektury.

Urbanizacja to proces rozwoju miasta i przekształcania otaczających je terenów w tereny zabudowy miejskiej lub przekształcanie obszarów rozproszonej zabudowy w obszary zabudowy miejskiej. Jednym z mierników urbanizacji jest ilość ludności zatrudnionej poza rolnictwem. W socjologii termin urbanizacja oznacza zmianę stylu życia na miejski.

Zagospodarowanie przestrzenne jest to stan przestrzeni i rezultat działań indywidualnych i zbiorowych podejmowanych w celu zaspokojenia różnych potrzeb mieszkańców i użytkowników danego obszaru. Może być to także czynność planowanego rozmieszczenia na danym obszarze różnych funkcji (działalności), takich jak mieszkanie, praca, wypoczynek oraz infrastruktura.

Zieleń miejska w urbanistyce jest to określenie wszystkich terenów zielonych na obszarze miasta. Natomiast w gospodarce komunalnej zwykło się określać w ten sposób tereny zielone zarządzane przez gminy.

Zrównoważony rozwój jest to "taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń" (ustawa z dnia 20 czerwca 2001 r. prawo ochrony środowiska).

W/w definicje zestawiono wg projektu planu zagospodarowania przestrzennego województwa śląskiego oraz Poradnika „Gospodarka przestrzenna gmin” (Instytut Gospodarki Przestrzennej i Komunalnej oddział w Krakowie).

Przewodniczący
Rady Miejskiej
Wodzisławia Śląskiego
Lech Litwora